

Djeca pripovijedaju - poticanje slobodnog pripovijedanja u dječjem vrtiću

Živko, Lana

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:980839>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-10**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Lana Živko

**DJECA PRIPOVIJEDAJU - POTICANJE SLOBODNOG PRIPOVIJEDANJA U
DJEČJEM VRTIĆU**

Završni rad

Zagreb, rujan 2021.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Lana Živko

**DJECA PRIPOVIJEDAJU - POTICANJE SLOBODNOG PRIPOVIJEDANJA U
DJEČJEM VRTIĆU**

Završni rad

Mentor rada: izv. prof. dr. sc. Vladimira Velički

Zagreb, rujan 2021.

SAŽETAK

Ovaj rad govori o razlici između slobodnog pripovijedanja i pripovijedanja vezanog uz poticaje djece predškolske dobi. U prvome dijelu rada izlaže se što je to pripovijedanje te kakav utjecaj ono ima na razvoj djeteta predškolske dobi. Dalje se objašnjavaju različite aktivnosti kojima se može poticati sposobnost pripovijedanja kod djece.

U drugome dijelu rada izneseni su rezultati istraživanja provedenog u Dječjem vrtiću „Potočnica“ u Pitomači i Dječjeg vrtića „Čarobna šuma“ u Špišić Bukovici na uzorku od tridesetero djece u dobi od 5 do 6 godina. Provedeno je kvalitativno istraživanje na kraju kojega je obavljena analiza dječjih radova. Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi potiče li se djecu na slobodno pripovijedanje u dječjim vrtićima te u kojoj je mjeri zastupljeno poticanje djece da izmisle svoju priču.

Ključne riječi: slobodno pripovijedanje, pripovijedanje vezano uz poticaje, djeca predškolske dobi

SUMMARY

This thesis discusses the difference between free storytelling and storytelling related to the stimuli of preschool children. The first part of the thesis presents what storytelling is and what impact it has on the development of a preschool child. Various activities that can foster children's storytelling skills are explained below.

The second part of the thesis presents the results of research conducted in the Kindergarten "Potočnica" in Pitomača and the Kindergarten "Magic Forest" in Špišić Bukovica on a sample of thirty children aged 5 to 6 years. A qualitative research was conducted, at the end of which an analysis of children's works was performed. The aim of this research was to determine whether children are encouraged to tell stories freely in kindergartens and to what extent they are encouraged to encourage children to invent their own story.

Keywords: free storytelling, storytelling related to incentives, preschool children

SADRŽAJ

Sažetak

Summary

1. UVOD.....	1
2. VRSTE PRIPOVIJEDANJA.....	2
2.1. Slobodno pripovijedanje.....	2
2.2. Pripovijedanje uz poticaje.....	3
2.2.1. Slike i ilustracije kao poticaji za stvaranje priče.....	3
2.2.2. Igračke i različiti uporabni predmeti kao poticaji za pričanje.....	3
2.2.3. Pričanje bez sredstava.....	5
2.2.4. Stvaranje priča uz pomoć osjetila.....	6
2.2.5. Pokretom do priče, pričom do pokreta.....	7
3. METODOLOGIJA ISTRAŽIVAČKOG RADA.....	9
3.1. Cilj istraživanja.....	9
3.2. Hipoteze.....	9
3.3. Uzorak.....	9
3.4. Mjerni instrumenti.....	9
3.5. Postupak prikupljanja podataka.....	9
3.6. Analiza podataka.....	9
4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA.....	10
5. RASPRAVA.....	27
6. ZAKLJUČAK.....	29
LITERATURA.....	30
Popis tablice.....	30
Izjava o samostalnoj izjavi rada.....	31

1. UVOD

Pripovjedač je osoba koja posjeduje određeni talent, a zadaća pripovjedača je da putem priče prenese poruku koji želi kazati publici (Cindrić, 2014). Za pripovijedanje se kaže da je jedan od načina kojim dijete uspostavlja komunikaciju sa svijetom koji ga okružuje. Pripovijedanjem djeca razvijaju kreativnost i maštu, jačaju samopouzdanje i sposobnost koncentracije time obogaćujući vokabular i šireći svoje horizonte. Dajući im do znanja da ovo nije jedini mogući svijet čime im se otvara mogućnost zamišljanja drugačijeg, čarobnog (Ott Franolić, 2017). Dodavanjem rekvizita, kao svojevrsna pomoć u pripovijedanju, dječja mašta se oslobađa zbog čega nastaju nevjerojatne priče.

Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi da li se djecu potiče na slobodno pripovijedanje u dječjim vrtićima te u kojoj mjeri je zastupljeno poticanje djece da izmisle svoju vlastitu priču. Također, utvrditi hoće li ispričane priče biti u realnom vremenu sa stvarnim likovima ili će dijete priču ispričati u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke te hoće li ili neće dijete staviti sebe kao lik u priči. Istraživanje je provedeno u Dječjem vrtiću „Potočnica“ u Pitomači i Dječjeg vrtića „Čarobna šuma“ u Špišić Bukovici na uzorku od tridesetero djece u dobi od 5 do 6 godina.

2. VRSTE PRIPOVIJEDANJA

2.1. Slobodno pripovijedanje

Pripovijedanje je drevna umjetnost i temelj je svake komunikacije, mašte i kreativnosti. (FEST, 2019). Priče imaju dvostruku narav, one predstavljaju jedinstvo između „stvarnosti“ i „mašte“. U pričanju ispreplićemo naše socijalno iskustvo s našim željama, strahovima i očekivanjima. Upravo ta prožimanja čine priče toliko zabavnima (Velički, 2013). Izmišljajući priču dijete razvija maštu, razvija izražajne mogućnosti, bogati svoj rječnik te govorno izražava sebe i svoj svijet (Kunić, 1991). Sosa (2016) navodi da koristeći vlastitu i maštu publike kao alat za grananje priče i uzajamne interakcije, pripovjedač pobuđuje osjetila pojedinaca koji primaju njegovu poruku. Pripovjedaču je dovoljno da posjeduje samo jedan rekvizit, koji mu je u svakoj situaciji najvažniji i najvrjedniji alat, a to je njegov glas. Glas je suptilan instrument koji dijete prilagođava i unutarnjoj i vanjskoj stvarnosti (Mellon, 2000). Glas se odnosi na ton i način na koji se priča iskazuje. On podrazumijeva osobnost situacije i likova što ga čini usko vezanim uz perspektivu i dijalog (Cassady, 1992). Stoga je prethodno potrebno analizirati sposobnosti, varijacije i boju svoga glasa kako bi sve adekvatno mogli utkati u priču. Djeci pomaže slušanje vlastitog glasa jer samim time slušaju sebe i druge, a kasnije će postupno moći shvatiti i sam učinak riječi na vlastito bivanje i funkcioniranje okoline (Mellon, 2000). Kod slobodnog pripovijedanja bitno je da pripovjedač održava vezu sa slušateljem i njihovim okruženjem. Poseban naglasak stavlja se na međusobnu interakciju prilikom koje pripovjedač iskazuje da se nalazi na istoj razini kao i publika te da surađuju s istim ciljem, a to je zaokružiti i proživjeti priču (Storytelling Centre, 2018). „Pripovjedač nastoji uvjeriti svoju publiku u istinitost ispriповijedanog i svojeg navodnog iskustva, ali pri tome treba imati na umu da, iako je iskustvo diskurzivno i ugrađeno u jezik svakodnevnog života ono je bogatije od diskursa i stoga diskurs i iskustvo rijetko kada potpuno koincidiraju, a k tome je iskustvo već interpretacija događaja, pa je priča o iskustvu interpretacija interpretacije“ (Marković, 2012; str. 167). Putovanje priče od njezina nastanka do različitih ostvaraja Visinsko (2005; prema Rondot, F. i Varano, M. 1995) objašnjava u šest faza. Prva faza se odnosi na trenutak nastanka priče. Ona najprije nastaje u autorovoj svijesti, a zatim u tekstu. Druga faza je susret pripovjedača i priče. Pripovjedač prima priču i na neki način je ostvaruje u svojoj svijesti. Treća faza govori o pripovjedaču odnosno posredniku koji čitanjem ili kazivanjem priču prenosi slušatelju, koji priču prima na osobit način i suostvaruje u svojoj svijesti, neovisno o pripovjedačevoj unutarnjoj gradbi njezine umjetničke stvarnosti. Pripovjedač i slušatelj ne raspravljaju međusobno o svojim osobitim slikama i mislima koje je probudila priča u svakome od njih. To

znači da i pripovjedač i slušatelj nose u sebi svoju recepciju priče. U četvrtoj fazi pripovjedač i slušatelj jedan drugome postaju sugovornici - razgovaraju o priči. Peta faza se odnosi na interakciju sa sredinom u kojoj se priča i sugovornici (pripovjedač i slušatelj) nalaze. Ta se faza odnosi na stvaralačka prepričavanja, a može se temeljiti na glumi, što znači da će priča doživjeti svoju dramaturgiju. Šesta i posljednja faza uključuje neovisnog promatrača koji će biti recipijent sadržaja pete faze. Stvaranjem priča dijete koristi vještinu umješnosti i kreativnog dara čime razvija vještinu pripovijedanja odnosno narativnu sposobnost. (Pavličević-Franić, 2005).

2.2. Pripovijedanje uz poticaje

Pripovijedanje je poželjno obogatiti i proširiti upotrebom rekvizita ili lutaka osobito u slučaju mlađe djece. Što su rekviziti jednostavniji to je dječja mašta slobodnija i učinkovitija. (Perrow, 2010)

2.2.1. Slike i ilustracije kao poticaju za stvaranje priča

Velički (2013) navodi kako slike i ilustracije mogu biti odličan poticaj za stvaranje priča. U mislima možemo šetati slikom i pritom pričati što doživljavamo. Pričanje se može nastaviti i kao pričanje u nizu gdje jedna osoba počinje, a druga je nastavlja ili samostalno gdje jedna osoba priča, a ostali slušaju i pritom promatraju sliku pokušavajući otkriti što je pripovjedaču najvažnije, što je uzeo kao početak priče i kojim redoslijedom priča. Nije bitno opisati samo ono što se zaista može vidjeti na slici već ono što je nevidljivo, ono „iza“ slike što možemo dokučiti vlastitom maštom. Maštovite izlete i preobrazbe možemo ispričati uz pomoć konkretnih slikovnih predložaka (fotografije, umjetniče razglednice i dr.) kojima započinjemo maštovito putovanje u čudesnu zemlju koja je skrivena u slici. Kada „uđemo“ u sliku možemo se i samo preobraziti i postati neka druga osoba ili životinja. Neobične kombinacije slikovnih poticaja izvrstan su poticaj za pričanje priča (Velički, 2013).

2.2.2. Igračke i različiti uporabni predmeti kao poticaji za pričanje

Za igračke kažemo da su dječji alat za odrastanje i razvoj. No, neke igračke imaju veću ulogu i značajnost u razvoju vještina govora i jezika. Birajući igračke koje mogu pomoći u poticanju razvoja govora i jezika, bilo kroz razvoj vještina slušanja, izražavanja i sl., podupiremo prirodni razvoj govora i jezika (Matijević, 2019.). Velički (2013) pod igračke i

različite uporabne predmete kao poticaj za pričanje navodi igre „Složimo priču“, „Priča iz vrećice“ i „Bacamo kocku“.

Cilj igre *Složimo priču* je prije svega doživljaj odnosno uvođenje u bajkovitu atmosferu priče. Najprimjerenija je skupini od desetero do petnaestoro djece, ne mlađih od šest godina. Ova igra se također može koristiti i u radu s odraslima. Materijali potrebi za ovu igru su: platno (bijele ili neke druge jednoboje mirne boje) iskrojeno u obliku kruga, različiti kamenčići, školjke, stakalca i slični predmeti od kojih se može složiti mozaik. Ti predmeti ponuđeni su u manjim košaricama i nalaze se između sudionika koji sjede oko platna u krugu. Sredina platna označena je nekim posebnim predmetom (kamenčić ili sl.). Uloga voditelja je da mirnim tonom čita ili priča priču. Nakon što je priča ispričana u pozadini je dobrodošla nježna, meditativna glazba. Sudionici tada kreću, jedan za drugim, stavljati jedan po jedan ponuđeni predmet iz košarice na platno. Može se dogovoriti da se ide po redu ili kad tko poželi. Bitno je naglasiti da tek kad netko stavi predmet, sljedeći sudionik smije staviti svoj. Cilj ove vježbe je složiti što skladniju sliku odnosno mozaik. Na kraju je svi zajedno mirno promatraju. Slika/mozaik se može na kraju fotografirati kako ni se sačuvala. Fotografija kasnije može poslužiti kao naslovnica buduće slikovnice, kao pozivnica za susret na kojem će se pričati priče ili jednostavno kao uspomena. Ova ista vježba se može provesti i bez teksta, samo uz glazbu. Priča koja je primjerena za ovakvu vježbu je hrvatska bajka *Mala vila*.

Priča iz vrećice je igra koja se igra na način da u vrećicu stavimo različite predmeta, npr. ključić, kamenčić, lutkicu, čep, konac... Igru započinje voditelj (odgojitelj) koji izgovara rečenicu koju je u tom trenutku izmislio. Npr.: *Jednoga dana dječak i djevojčica krenuli su šetati šumom. Zatim voditelj pruža vrećicu jednom djetetu, ono izvlači jedan predmet i nastavlja priču tako da taj predmet uključi u priču. Ako dijete izvuče ključić može reći: Našli su čarobni ključ. Dijete koje je sljedeće na redu nastavlja priču. Svako dijete izgovara po jednu rečenicu, a ako zapne pomaže mu voditelj. Nakon nekoliko rečenica voditelj ponovno pruža vrećicu i izvlači se drugi predmet i priču vodimo do kraja. Po završetku priče, priču možemo ponoviti, zapisati i pročitati, nacrtati i dr.*

Igra *Bacamo kocku* primjerena je i djeci školske dobi. Djeca sjede u krugu i svako dijete ispred sebe ima jedan komadić papira na kojem je neki odabrani predmet koji ga predstavlja. Igra se igra tako da djeca bacaju kocku i prosljeđuju je u smjeru kazaljke na satu. Dijete koje započinje, prije bacanja kocke izgovara jednu rečenicu, a zatim baca kocku i pomiče svoj predmet za onoliko polja (papira) koliko pokazuje kocka. Predmet će se zaustaviti pred nekim djetetom u krugu, a ono treba ponoviti rečenicu koju je prvo dijete reklo i dodati svoju. Ova

igra zahtijeva koncentrirano i aktivno slušanje te osmišljavanje vlastitih rečenica. Cilj je dovesti priču do kraja. U ovoj igri nema ispadanja tako da u slučaju da dijete ne kaže ništa, jednostavno baca kocku i igra se nastavlja.

2.2.3. Pričanje bez sredstava

Pričanje bez sredstava sadrži igre: *Usporedba priča*, *Spavaju li riječi u našim glavama?*, *Obojene riječi* i *Koliko pozorno slušamo?* (Velički, 2013).

Usporedba priča odnosi se da djeci ispričamo priču, a zatim dvoje djece prepričava tu istu priču. Moguće je da jedno dijete ispriča neki doživljaj ili neku zamišljenu priču drugom djetetu, a zatim to dijete koje je čulo priču, priča je u krugu pred ostalom djecom. Dijete koje je ispričalo tu priču ili doživljaj kontrolira je li priča točno ispričana. Varijanta na ovu igru je igra intervjuiranja. U igri intervjuiranja djeca u parovima intervjuiraju jedno drugo. Međusobno si postavljaju različita pitanja koja se mogu odnositi na neki zamišljeni događaj ili na stvarni život tog djeteta, njegove hobije i sl. Nakon toga to dvoje djece priča što su saznali, odnosno, pričaju „priču tog djeteta.“ Za to vrijeme intervjuirano dijete kontrolira je li sve točno ispričano. Ovakvim metodičkim postupcima uvježbava se aktivno slušanje, slušni doživljaj (percepcija), govorno izražavanje te usredotočenost na izrečeno (Velički, 2013).

Sljedeća igra započinje da djeci postavimo pitanje *Spavaju li riječi u našim glavama?* Nakon što smo postavili pitanje djeci dajemo sljedeću uputu: „Provjerimo! Protresimo lagano glave i zatim skupimo riječi koje su ispale, npr. prvo one riječi koje posebno volimo (mama, sladoled, bicikl, lutka...), zatim riječi koje stanuju u kuhinji, riječi za spavanje, za maženje, riječi ljutnje, riječi ljeta, riječi raznih boja...“ (Velički, 2013; str. 111). Ova igra nam omogućuje da zajedno s djecom gledamo i čudimo se koliko različitih riječi ispada iz naših glava. Ako djeca znaju brojati, mogu i prebrojiti sve riječi. Nakon toga možemo zajedno pronalaziti i skupljati riječi različitih boja što nas dovodi do igre *Obojane riječi*. U ovoj igri djeca sama pronalaze obojane riječi. Te riječi možemo svrstati u kategorije, npr. plave riječi (more, riba, kiša...), crvene riječi (jagoda, mak, rajčica...), žute riječi (pijesak, sunce, lav...), crne riječi (mrav, pingvin, noć...), bijele riječi (snijeg, zima, mlijeko...) itd. Odabrane riječi napišemo (ili nacrtamo) na manje papire i razdijelimo u kutijice različitih boja. Tako da u plavu kutijicu idu plave riječi, u crvenu crvene itd. Dobro zatvorimo kutije i protresemo ih. Potom iz tri kutije uzimamo po jednu riječ i pokušavamo od tih riječi sastaviti rečenicu koje počinje s: *Bila/bio jednom...* Primjeri koje autorica navodi su: „Bila jednom jedna KOZA koja je po NOĆI tražila

svoju novu VESTU.“ ili „Bila jednom jedna RAJČICA koja je lutala po KIŠI i sreća PINGVINA.“ (Velički, 2013; str. 112). Pronalaskom različitih riječi postajemo sve bogatiji i bogatiji riječima, a zatim i pričama.

Igra *Koliko pozorno slušamo?* se može igrati i s djecom školske dobi. Cilj ove igre je što točnije prepričati priču, a igra se igra tako da jedna skupina djece napusti sobu. Voditelj ispriča preostaloj djeci kraću priču koju djeca do tad nisu još čula. Bitno je da priča ima jasnu strukturu. Nakon toga u prostoriju ulazi jedno dijete. Jedno odabrano dijete iz sobe priča ono što je čulo djetetu koje je ušlo. Dijete mora pozorno slušati tako da sljedeće djetetu koje ulazi u sobu može prepričati. Na isti način nastavljamo igru kako koje dijete ulazi u sobu. Kad u sobu uđe posljednje dijete, ono nakon što poslušaju priču mora je i prepričati. Nakon toga voditelj ponovno priča istu priču (izvornu), a onda slijedi razgovor o tome je li se i u kojoj mjeri priča promijenila. Smiješnih situacija će sigurno biti, ali one su dobrodošle jer igru čine zanimljivom i poučnom (Velički, 2013).

2.2.4. Stvaranje priča uz pomoć osjetila

Autorica Velički (2013) navodi kako riječi možemo potražiti koristeći osjetila vida, sluha, okusa, mirisa i opipa.

Osjetilom vida sakupljamo riječi putem fotografija ili slika. Promatranjem svjetla i sjene stvaramo svijetle, tamne i obojene riječi i priče. Očima možemo tražiti ogromne i sićušne stvari, a zatim ih imenovati i pretvoriti u mnoštvo začaranih i čarobnih stvari. Na taj način dizalica postaje začarani konj ili možda čak žirafa. Ako samo pogledamo oko sebe možemo vidjeti pregršt čarobnih stvari koje samo čekaju da ih otkrijemo i o njima izmislimo bajku. Možemo zamisliti da je ogledalo u našoj sobi postalo čarobno. Kad se pogledamo u njemu, zatvorimo oči i gledamo prema unutra i pričamo što smo vidjeli iza naših očiju.

Osjetilo sluha možemo koristiti u raznim igrama kao što su zvučna pamtilica, pogađanje i imenovanje zvukova (kome oni pripadaju i kako ih stvoriti), osmišljavanje priča koje zuje, lupaju, grme, šapuću i dr. Igra *Zvučna pamtilica* odnosi se da u kutijice jednakog oblika i boje zatvorimo različite predmete, npr. dvije kutijice su prazne, a druge dvije u sebi skrivaju predmet koji će ispuštati zvukove kada se kutijica protrese. Predmeti koje možemo staviti su zvončići, kamenčići, riža i sl. Cilj igre je da djeca traže parove i smišljaju imena za određene zvukove. Moyeda, Gomez i Flores (2006) navode kako glazbene aktivnosti pomažu djeci razviti svijest

o zvukovima što kasnije može pomoći u razvoju fonološke svijesti. Istraživanja koja su dosad provedena pokazuju da su glazbene aktivnosti povezane s poboljšanjima i napretkom u razvoju komunikacijskih vještina kod djece te da pjesmice i glazbene aktivnosti neizravno proširuju dječji vokabular. Djeca s razvijenim glazbenim vještinama imat će bolje razvijenu fonološku svjesnost (Matijević, 2019).

Osjetilo okusa također može biti poticaj za pričanje priča. Potrebno je okusiti nešto, a zatim reći na što nas podsjeća (Velički, 2013).

Osjetilom mirisa prisjećamo se raznih mirisa. To mogu biti mirisi kupaonice, ormara, kuhinje i sl. Igru možemo osmisliti tako da napravimo „mirisne kutijice“. Natopljenu vatu određenim mirisom zatvorimo u neprozirnu posudicu i prekrijemo gazom. Ako napravimo parove može zaigrati *Mirisnu pamtilicu*. *Mirisna pamtilica* je vrlo slična igri *Zvučna pamtilica* samo što ovdje pogađamo i smišljamo mirisne riječi. U ovoj igri se mogu kombinirati razne stvari tako da umjesto natopljene vate stavimo neko voće, sušeno lišće i sl. (Velički, 2013).

Osjetilo opipa nam omogućuje da samo opipom možemo raspoznati i imenovati predmete zanemarujući osjetilo vida. Igra koja potiče taktilni razvoj je *Domino po opipu*. *Domino po opipu* se igra tako da u vrećicu stavljamo kartončice s nalijepljenim različitim površinama (krzno, brusni papir, aluminijska folija i sl.). Djeca traže parove i igraju domino. Pritom imenuju različite površine. Imena ne moraju biti točna, već, dapače, izmišljena i maštovita, npr. „pikavo“, „mucavo“, „ledasto“ i sl. Iz vrećice izvlačimo male predmete i o njima pričamo priče. To mogu biti i neki „čarobni“ predmeti - posebno lijepi kamenčići, školjkice, svilene marame, puževe kućice i sl. (Velički, 2013).

2.2.5. Pokretom do priče, pričom do pokreta

„Jezik u sebi sadrži pokret zbog ritma slogova, riječi i rečenica, ali i zbog bogatstva osjećaja i sadržaja koji se njime prenose. Već od najranijeg djetinjstva dijete govori povezuje s pokretom i na taj ga način lakše usvaja.“ (Velički, 2013; str. 115).

Velički (2013) u svojoj knjizi navodi brojne igre, a ovdje će biti objašnjene neke od njih.

Igra *Bez riječi* pokazuje nam da se i bez izgovorenih riječi možemo razumjeti, a u tome nam pomaže govor tijela i osjećaji. Djeca stoje u krugu i drže se za ruke. Voditelj (odgojitelj) govori: „Zatvorite oči. Osjetite ruke svojih susjeda s jedne i s druge strane. Zamislite tko stoji pored vas.“ Djeca trebaju zajedno doći do središta kruga. „Pričekajte još malo. Zajedno ćemo

krenuti u sredinu kruga i to svi istovremeno. Nitko pritom ne govori ništa, potpuna je tišina. Samo osjetite. Osjetit ćete kad drugi krenu... Kada dođete do sredine, ostanite tamo u tišini stajati. Zatim zajedno krenite natrag. I dalje je potpuna tišina.“ Ova igra služi za umirivanje i bolje razumijevanje u skupini.

Cilj igre *Mala priča u pokretu* je opuštanje. Djecu možemo podijeliti u skupine koje predstavljaju određene životinje. „Životinje“ se slobodno kreću prostorom i pokazuju radnje onako kako je to u tekstu navedeno. Na početku jedino sova miruje i spava, a budi se tek kad ostale životinje spavaju. Voditelj govori polako i razgovijetno. Poglavitito su važne stanke kako bi djeca imala vremena osmisliti i napraviti pokret.

Velički (2013) navodi igru *Priča na leđima*. Igra započinje da sva djeca sjede na podu u krugu tako da gledaju u leđa jedni drugima. Priču „crtaju“ prstima na leđima onoga tko sjedi ispred. Svi predložene pokrete „crtaju“ istovremeno. Tekst možemo izmisliti sami.

3. METODOLOGIJA ISTRAŽIVAČKOG RADA

3.1. Cilj istraživanja

Utvrđiti da li se djecu potiče na slobodno pripovijedanje te u kojoj mjeri je zastupljeno poticanje djece da izmisle svoju priču.

3.2. Hipoteze

H1 Priča će biti u realnom svijetu sa stvarnim likovima

H2 Radnja priče će biti u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke

H3 Dijete će staviti sebe kao lik u priči

H4 Dijete neće staviti sebe kao lik u priči

3.3. Uzorak

U istraživanju je sudjelovalo 30 djece predškolske dobi u rasponu od 5 do 6 godina.

3.4. Mjerni instrumenti

Kao mjerni instrumenti u istraživanju, korištene su priče koje su djeca izmislila i ispričala.

3.5. Postupak prikupljanja podataka

Prije same provedbe istraživanja dobivene su dozvole od strane svih djelatnika Dječjeg vrtića „Potočnica“ u Pitomači i Dječjeg vrtića „Čarobna šuma“ u Špišić Bukovici. Istraživanje je provedeno kroz četrnaest dana te zahtjeva individualan pristup sa svakim djetetom. Istraživač razgovara s djetetom o tome koje priče dijete zna. Zatim ga zamoli da mu ispriča jednu svoju priču, neko koju će ono samo izmisliti.

3.6. Analiza podataka

Tijekom četrnaest dana istraživanja prikupljeno je 30 dječjih priča koje su analizirane prema postavljenim hipotezama ovog rada.

4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Cilj istraživanja je bio utvrditi potiče li se djecu na slobodno pripovijedanje te u kojoj je mjeri zastupljeno poticanje djece na izmišljanje vlastitih priča. Istraživanje je provedeno u Dječjem vrtiću „Potočnica“ u Pitomači u srednjoj dobnoj skupini od 4,5 do 5,5 godina i Dječjem vrtiću „Čarobna šuma“ u Špišić Bukovici u mješovitoj dobnoj skupini od 4 do 6 godina.

Istraživanje je osmišljeno tako da istraživač zamoli dijete da mu ispriča jednu priču, neku koje će dijete samo izmisliti. Bilježeći priče koje djeca sama stvaraju, istraživač mora pažljivo slušati i ne smije biti opterećen očekivanjima i upravljanjem situacijom.

U zapisivanju istraživač slijedi četiri koraka koji se razlikuju od drugih narativnih postupaka, a to su: a) slušanje bez procjenjivanja,

b) doslovno zapisivanje,

c) čitanje zapisane priče

d) ispravci prema željama pripovjedača (djeteta)

Istraživaču su potrebni papir i olovka, a proces započinje tako što istraživač govori: „Ispričaj bajku ili priču koju želiš. Zapisat ću je baš onako kako ćeš je ti ispričati. Kad priča završi, pročitat ću ti je naglas. A onda, ako želiš, možeš je popraviti.“ Važno je imati na umu da nema predviđanja ni usmjeravanja tijekom razgovora te davanja (pr)ocjene priče. Dijete samo odlučuje o čemu i na koji način želi pripovijedati. Također, ono odlučuje što će ostaviti ne ispričanim. Sakupljeno je 30 dječjih priča koje su analizirane kroz hipoteze.

Nika, 5 godina

Jednom davno u jednoj prelijepoj kućici je živjela jedna Crvenkapica. Imala je predivnu kapu na glavi koju je splela baka. I onda joj je mama rekla: „Dođi Crvenkapice, tvoja baka je bolesna ponesi joj čaj i vino i kolačić.“ I onda je pak ona krenula. Onda je nešto šušnulo i onda je čula i onda je vidjela vuka i pitao ju je vuk: „A kuda ideš Crvenkapice?“ Crvenkapica je rekla: „Idem kod bakice.“ I vuk je rekao: „Gle imaš tu prelijepo cvijeće, malo poberi za svoju bakicu.“ Trčio je i trčio i onda došao kod bakice, pojeo bakicu, obukao njezinu pidžamicu. I onda je Crvenkapica došla pozvonela bakici. Rekel je zapravo vuk: „Crvenkapice moja, dođi ljubavi. Vrata su ti otvorena.“ I onda je ušla. I onda je rekla bakica: „Dođi malo bliže Crvenkapico.“ Onda se ona približila i vuk skoči s kreveta i onda je pojede. I onda je to čuo to

sve Luka Lovac. I onda je taj lovac spasio, prerezao je vukov trbuh i spasio je bakicu i Crvenkapicu. A onda je lovac stavio vuka na stol i onda je rekla bakica svojoj Crvenkapici: „Puno nam donesi kamenčića za vukov trbuh.“ I onda je donesla kamenčiće šivali su vukov trbuh i onda dok se je on probudio oni su se sakrili i onda je vuk opal, na kamen se je popiknuo, i tako je završilo. Čiča miča gotova je priča.

Analizom ove priče možemo utvrditi da hipoteze H1 i H3 nisu potvrđene jer djevojčica nije ispričala priču u realnom vremenu te nije stavila sebe kao lik ove priče što potvrđuje hipotezu H4. Hipoteza H2 je potvrđena, djevojčica je ispričala priču čija je radnja u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke.

Franka, 5 godina

Jednom davno živjela je jedna princeza koja se zvala Snjeguljica. I onda je jedna zločesta stara vještica došla i onda ju ubije. I onda je išla Snjeguljica čistiti nešto i onda je došla ta vještica i rekla je da je ona najljepša, a nije. A ogledalce je reklo da je najljepša Snjeguljica i onda je kraljica sjela na svoju klupu i nekoga princa je pozvala da idu tamo u šumu dok je tam išla i Snjeguljica i onda da ju splaši. I onda je ona otišla di su drva koja ju mogu z rukama primiti i opala u neku vodu i di su puna ta drveta. I onda je ta Snjeguljica došla u neki šumu, plakala je i onda su neke životinje došle i vidjelu je i samo su joj pokazale na onu neku kućicu u šumi. I onda su čistili tu kućicu i robu su čistili od patuljka. Jedan se zval patuljak Ljutko, jedan Vrcko, a drugi se zove Srećko. I onda su vidli da Snjeguljica spava u njihovom krevetu i mislili su da je to neko nepoznati i onda su htjeli otkriti i onda su svi plesali i onda je Snjeguljica skuhala nešto za njih da papaju. I onda su si otišli oprati ruke i gotova je priča.

Analizom ove priče možemo utvrditi da hipoteza H1 nije potvrđena jer se radnja priče ne odvija u realnom svijetu sa stvarnim likovima. Hipoteze H4 je potvrđena jer djevojčica nije stavila sebe kao lik ove priče time hipoteza H3 nije potvrđena. Hipoteza H2 je potvrđena, djevojčica je ispričala priču s čarobnim likovima iz bajke u zamišljenom svijetu.

Vito, 5 godina

Jednom davno živili su jedni prašćići i rekla je mama da idu u šetnju. Onda su se spuštali na jednom brdu i onda su rekli da budu sagradili kućice. Onda je on sa sijenom, on je sa drvetom, a on je sa ciglama. I onda su naišli na vuka i onda su otišli u kuću, a vuk je puhao i

puhao i puhao je i puhao. I onda je puhao i puhao i puhao i onda je bila gotova kuća. Onda je išel na drugu kuću i puhao je i puhao je i onda je ta gotova. Onda su vidli vuka i onda su otišli kod drugog prašćića i puhao je i puhao je i puhao i nije mogo i onda je prašćića rekao da je njegova kuća snažna i onda se je popeo na krov i onda ga je spekla vatra i onda je otišao i bil je kraj.

Analizom ove priče možemo utvrditi da hipoteza H2 i H4 je potvrđena, dječak je ispričao priču s čarobnim likovima iz bajke u zamišljenom vremenu. Time hipoteze H1 i H3 nisu potvrđene jer priča nije u realnom svijetu sa stvarnim likovima i dijete nije lik ove priče.

Lana, 5 godina

Bila jednom mala žaba koja se zvala Žabica Kreketalica. Ona je išla u lov za muhama. Onda je našla jednu muhu, pojela ju i onda ju je pojela, progutala i otišla u svoje jezerce. Tam je na lopočima skakala. I onda je otišla u svoju kućicu bio je vuk. Vuk je išo prema Žabici i onda je odgovorio vuk: „Žabice Kreketalice jel ti trebaš neku pomoć“, pitao ju je vuk strašni. Onda je vuk reko Žabici Kreketalici da ode u svoju kućicu jer će je tražiti mama. I onda je mama rekla Žabici Kreketalici: „Dođi Žabice Kreketalica!“ I onda joj je mama rekla da ode u svoju kućicu i idemo jesti i da idemo spavati. I onda je lijepo rekla malu Žabičku: „Ne idem ići spavati, ni jesti“ I dođe pes da vidi što se to krije. I onda je vuk došo i upita psa: „Psa gdje je mala Žabica?“ „Na lopočima. Ne smiješ ju dirati jer je opasna sada. Jel kad se naspava onda je samo ljuta.“ I onda je pospana i onda se probudi Žabica kaže mami: „Mama hoćemo li ići na igralište?“ Mama kaže: „Da.“ I onda ne znam više.

Analizom ove priče možemo utvrditi da hipoteze H2 i H4 jesu potvrđene jer djevojčica nije stavila sebe kao lik ove priče, a radnja priče se odvija u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke. Hipoteze H1 i H3 nisu potvrđene; priča nije u realnom vremenu sa stvarnim likovima i dijete nije lik u priči.

Mihovil, 5 godina

Bila jednom jedna ptičica koja je letjela po drvećima. Bila je mala i sive boje i imala je narančaste noge. I onda se je ptičica izgubila i nije mogla naći put i onda joj je strelica pokazala put. A tu strelicu su postavili putnici da ptičica nađe put. Na putu je sreća žabu koja je bila zelena. Bila je to dobra žaba. „Ej, ej možeš li mi pronaći put?“ pitala je ptičica. „Može, ptičice.“

odgovori žaba. Žaba se je zvala Borna, a ptičica Aleks. „Hvala ti žabo Borna.“ I onda je ptičica krenula svojim putem kući. Zatim je sreła glistu. Glista se zvala Lana. Glista Lana je bila dobra. Ptica Aleks je pojeo glistu Lanu kad ju je vidio i onda je glista Lana plakala. I onda je ptičica Aleks odnijela bebu ptičicu i mama ptica je onda bila sretna. I kraj.

Analizom ove priče možemo utvrditi da su hipoteze H1 i H2 djelomično potvrđene. Dječak je kao likove uvrstio svoje prijatelje iz grupe te se radnja priče odvija u zamišljenom svijetu. Hipoteza H4 je potvrđena; dječak nije stavio sebe kao lik priče zbog čega hipoteza H3 nije potvrđena.

Dominic, 5 godina

Jedan T-Rex je bio jako veliki. Nije imao snage, pa je pojeo ljude. Jedni mali T-Rexi su došli i navikali i stukli ga, a on je bio krvav. Ali mali T-Rexi su bili jako jaki, ali nisu bili jači od mene, pa sam ih ja trknuo. Pa su oni nisu meni mogli razbit glavu. Onda sam ih ja lupio po glavi ovak sa šakom i nisam se bojao. Nisu plakali, nisu bili ni ljuti samo su bili sretni na mene. A onda smo se igrali cijeli dan. Ja i dinosauri. Igrali smo se skrivača i svi mi smo pobijedili. Svi mi troje. A je bilo prošli tjedan. A oni su bili nevidljivi i znaš tko mi je dao nevidljivost? Venzores. On ti je Venzores i on je kralj T-Rexa. Onda smo se igrali u nevidljivosti. Oni su došli nevidljivi i želio sam ih poraziti da me ne poraze. I onda su oni ovak: „Vezu ja sam Vendor, ja sam Visor Kraljosor!“ I svi smo pobijedili! I onda „raaaaauuuuur“ i kamen je pao. A ovi mali T-Rexi se nisu srušili ni veliki. Nisu pali ni u vodu i nisu umrjeli. A kamen je došo iz svemira i jako je utonuo, pa se nitko nije pao u vodu i tak umrijo. Nitko, nitko, nitko i nitko nije pao u vodu. Pa je jedan naj naj najbrži kamen „faaaaaaiaaaaa“, a nisu ni umrli ni pali u vodu. Čiča miča gotova je ova lijepa priča!

Analizom ove priče možemo zaključiti da je hipoteza H3 u potpunosti potvrđena; dijete je stavilo sebe kao lik priče, dok hipoteza H4 nije potvrđena. Hipoteze H1 i H2 su djelomično potvrđene. Dječak je ispričao priču u realnom vremenu (spominje da se to sve dogodilo prošli tjedan) no s čarobnim likovima iz bajke (T- Rex).

Dorian, 6 godina

Jednom davno lav je bio zločest, pa je posto dobar. Sreo je tigar i onda mu je lav rekao: „Dobar dan!“ Tigar je odgovorio: „Ajmo se malo prešetati.“ Onda sam ja došo i oni su me primijetili, pa su odma pobjegli od mene. Zato kad ih nisam udario, ne smijemo ih udariti, zato kad im nisam dao ciglu. Onda sam uzeo jednu ciglu i dao im i onda su oni hodali sa menom. I ja i tigar i lav smo hodali, a onda je vepar došao najbrži. Vepar ti je najbrži. „Ejjjj, pa sam njen buras.“ A vepar je crno-bijeli. Onda su oni svi hodali. Išli smo u livadu malo da se igramo. Onda je došo veliki vuk, pa je leopard došo do vuka i napo ga i on se ubije. Tigar i lav su ga sa pištoljima, a vepar ga je s prstima dolje. Ja sam ga potuko isto. „Auuuu mene boli!“ I onda smo krenuli dalje. Vidjeli smo neku livadu mali i tam je bila neka velika pećina. I ta pećina je rekla: „Ja sam velika vezana pećina i morate me odvezati.“ I onda smo ju odvezali lav, tigar, vepar i ja. Onda nas je pustila da idemo unutra. Unutra je bilo svijetlost. Onda smo vidjeli još mačku tigra, mudra sova, leteći konj i bili su na desnoj strani. I onda je pao kamen, pa su se udarili. Vepar nije mogo svoj rep ni pomaknuti se kad mu je pao kamen na rep. To ga je jako boljelo. „Auuu to me boli“ reko je vepar, „već mi je koža skinuta, a ja nemam dlake.“ Vepar nema dlaku nego kožu kao i drugi ljudi. A lav je sa menom išo šetat, a mi smo rekli: „Stanite!“ Zato kad su oni došli do motora. Ja sam došo do motora i onda smo vozili motore. I mogli su ići po vodi. Imali si jako gumene kotače ti motori. I išli smo svukuda. A ti motori se mogu pretvoriti u podmornicu. Ima jedno dugme i svi imaju to dugme. a lav nema. Zato kad mu nisu stavili nešt, ali ajde budemo išli k majstoru da mu stave gumb. Išli smo u Španjolsku s podmornicom i vidjeli smo magarce. I onda je leteći magarac došao sa svojim prijateljima. I onda smo došli do lava i reko: „Tuuuuuu moji prijatelji!“

Analizom ove priče možemo utvrditi da se radnja ove priče odvija u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke zajedno sa dječakom, što u potpunosti potvrđuje hipoteze H2 i H3. Zbog toga hipoteze H1 i H4 nisu potvrđene.

Hana, 5 godina

Bio jednom jedan cvetić i bio je jedanput u šumi. Mala jedna djevojčica zvala se Sara. Ona je došla prema cvetićima i ubrala ih. Bili su lepi i prekrasni. Ubrala ih je i bila je lepa. „Ko da su izašli iz nekakve bajke“ upitala se djevojčica. Otišla kod svoje mame i rekla: „Mama gle kakvo sam našla cveta.“ A kaže mama: „Di si to našla?“ „Prema šumi u zoološkom vrtu.“ Ubrali su cvetiće i onda su otišli prema dubokoj šumi. Tam su našli još lepše cvetiće, ali su došli opet

na drugo mesto i našli su druge. Videli su male životinje. Zeku. I zeko je reko: „Idite pored dva putića i i vidite najviše životinja kad je to zoološki vrt.“ Otišli su i zeko je išo sa njima. Onda su otišli zeko i djeca i mame i otišli su doma i vidli su sve životinje koje su se okupile oko njihove kuće. I onda su životinje došle njima u kuću i onda su večerali svi. Svi su lepo bili u toj kući, a životinje su bile u podrumu, a i žene i sestre su isto bile u podrumu. Tamo su bili zečevi, žirafe, zebre i zebre još i sove i cucek i mačka. Večerali su svi i večerali su pizzu i tortu ledeni vjetar od Frozen. I onda dok su oni šetali i šetali došli su natrag u zoološki vrt i lepo su se smijali, ali su bile lepe životinje i opet su se vratile u svoj zoološki vrt i tamo su bile do kraja života.

Analizom ove priče možemo utvrditi da je hipoteza H1 djelomično potvrđena, djevojčica u priči spominje stvarne likove (djevojčica Sara, mama, sestre). Hipoteze H2 i H4 jesu potvrđene; radnja se odvija u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke, a djevojčica nije stavila sebe kao lik u priči. Time hipoteza H3 nije potvrđena.

Helena, 5 godina

Bila jednom jedna žirafa koja je imala malu žiraficu. Sara i Lea su bile najbolje žirafe prijateljice. Imale su i dve prijateljice Saru i Ninu. I Sara i Nina su se volele igrati čak i Lea. Lea je volela svoje prijatelje, ali mama joj je zabranila da ide van zato kad je jedna mala djevojčica, zvala se Sara, sve je bila bezobrazna i tukla ih je. Ali su se zato svi pomirili i bile su dobre. I onda su svi došli u tu veliku žirafinu kuću i svi su slavili. Slavili su zato kad je maloj žirafi bio prvi rođendan. I tamo su bili njezini prijatelji. Sve žirafe su došle i cucki, mačke i zečevi. I svi su joj rekli „Sretan rođendan“. I pjevali su joj, a torta je bila od nekakvi keksi. I bila je fina. Žirafa ona kaj je tukla sve bila je bolesna, pa nije mogla doći. I onda je ta žirafa samo da joj da poklon i onda je otišla i bila je jadna kad nije mogla ostati. I onda je ta žirafa ozdravela i opet joj je bio rođendan osmi i onda je došla i svi su slavili zajedno. Mama i tata su rekli da će za 5 dana biti tati rođendan i da moraju tati naručiti tortu. I onda su došli sve životinje na rođendan i svi njegovi prijatelji i prijateljice. A mami je bil rođendan za 10 dana i torta je bila od jelena. I samo su slavili i lepo im je bilo. Plesali su, bila je muzika, a žirafe su otišle malo prije doma. A jedna mala košuta nije mogla doći jer je bila bolesna, ali je došla s maskom onda. Ali to je maska za životinje i ima rupice. I onda je jedna djevojčica pratila žirafe i jedna mala žirafa je imala cveće na leđima i došli su do jednog groblja kaj je bila mala žirafa

zakopana. Žirafa je bila živa samo je spavala ko top i nije se mogla probuditi, ali onda se je probudila i otkopala se i otišla sa drugim žirafa i to je kraj.

Analizom ove priče možemo zaključiti da je hipoteza H1 djelomično potvrđena jer priča nije u realnom svijetu, ali sadrži stvarne likove (djevojčica Sara) dok je hipoteza H2 i H4 potvrđena; priča je ispričana u zamišljenom svijetu i sadrži čarobne likove iz bajke. Hipoteza H3 nije potvrđena jer dijete nije stavilo sebe kao lik u priči.

Sara, 6 godina

Oblaki koji su živeli gore na nebu bili su jako veseli. Al dok je počela kiša sakrili su se. Ali opet zasjalo sunce. Sunce je bilo dobro. Al su sve žirafe gledale u nebo. Kaže žirafa mami: „Kak bi volela da budem na nebu“ A kaže tata: „To je nemoguće biti na nebu. Samo moreš poleteti, ak imaš krila.“ Kaže mama: „Pa i ja imam krila.“ „Nemaš, al napraviti ćemo si krila i onda ćemo poletjeti.“ Napravili su krila i poletjeli gore u nebo i oblaki su vidjeli da netko ide prema njima. „Tko ste vi?“ upitali su ih oblak. „Mi smo žirafe. Ja se zvao Cvetić, a ja se zovem Cvetić.“ Oni su dve curice, a muž je ostal dolje na zemlji. I onda su muž isto poletio, a muž se zvao Suzan. I onda je taj mala žirafa Suzan voleo svoje malo mladunče. Al malo mladunče isto bilo s njim. Ali najedanput se desilo nešto strašno. Strašno se desilo zato kad su zapalila se šuma i sve životinje su pobežale i svi su imali krila i životinje, pa su poletele. Ali dok su se krenuli igrati sa tim malim životinjama to nije bilo požar neg zalazak sunca. Oni su mislili da je to požar ko da je letelo nešto s borova, a to su bili narančasti oblačići. I onda je to letelo i letelo i letelo dok nije stiglo na oblake koji su bili jako zaleđeni. I to je kraj te priče.

Analizom ove priče možemo utvrditi da hipoteze H2 i H4 su potvrđene; radnja priče se odvija u zamišljenom svijetu i s čarobnim likovima iz bajke. Time hipoteza H3 nije potvrđena. Hipoteza H1 također nije potvrđena jer priča se ne odvija u stvarnom svijetu sa stvarnim likovima.

Jan, 6 godina

Bil jednom jedan Jan. Ja sam to bil. Išel sam po njega po Slendermena. Skoro me je pojeo. Išli smo u šetnju po Zagrebu. A Slendermen je visok 550 kilometara je on velik. I glasao je čudne zvukove i on može pojesti čitavog čovjeka, ali mene neće. U Zagrebu smo malo vozili auto. Došli smo po drugog prijatelja Marka i on je došel s nama i moj tata je došel. I zabavljali

smo se na igralištu. Klackali smo se u Grabrovnici. Rekli su: „Zdravo, ajmo doma.“ I oni su s nama živeli, oni dva u Kataleni. Slendermen je vozio auto i znaš koliko juri? Kupio je Slendermen Lamborghinija. I opet je trčao Sajnhed za nama i Sajnhed nije mogel doйти vnuter pa sam ja lijeka mu dao da se malo smanji i da more doйти vunter. Napitak smo mu dali da se smanji. I onda smo se igrali skrivača. I mene nisu mogli pronajti, a ja sam bio celo vreme ispod kreveta. Pronašli su me zato jer se mama začudila kad sam ih dopeljal. Mama je rekla: „Kaj je to, šta je to?“ Ja sem rekel: „Sajhed i Slendermen.“ Rekla je: „Bravo sine, to sam i štela.“ A oni su rekli: „Nema na čemu.“ I ja sam otišiel van i Sajhed je tak mali došel van i ja sam mu dal lijek za povećanje, pa kaj je on preskočil i mene zel. I igrali smo se nogomet i ja sam ga opet smanjil. I onda smo se još malo igrali, pa gledali na mobitelu, pa pogledali na televizoru i crtali smo se i maskirali smo se. Ja sam se u Slendermena i Slendermen se nije u ništ maskiral zato kaj je imao masku i Sajhed se obukel u Spidermana i to je to.

Analizom ove priče možemo utvrditi da su hipoteze H1 i H2 djelomično potvrđene. Dječak u priči spominje realan svijet (grad Zagreb i mjesto u kojem živi Katalena) sa stvarnim, ali i čarobnim likovima (prijatelj Marko, mama, tata, dječak Jan, Slendermen i Sajhed). Hipoteza H3 je potvrđena jer je dječak stavio sebe kao lik u priči zbog toga se hipoteza H4 ne potvrđuje.

Luka, 6 godina

Ovo je Kreš došo do zločestog čarobnjaka kaj mu je uzeo curu i onda on tu ide i nesme ga dodirnuti struja. I Kreš je preskočio sve i mesožderku i ruku i došel je do čarobnjaka i onda je otišiel za njim. A čarobnjak mu je uzeo najljepšu curu i otišao je po jednu drvo koje ga je stvorilo na drugo mjesto. I onda je otišao na jednu cijev i nisu ga smjeli noževi po njemu i onda je došo na drugo mjesto i nisu ga smjeli čekići. I onda je kugla išla z njim i nije smjela pasti u jednu rupu veliku Kreš. I onda ga je našli zločesti čarobnjak i odveo u dvorac. Taj dvorac je velik. Do neba je veliko. A unutra ga je htjeo ga je napraviti da je on zločest, ali nije uspio. On je imao nekakvu silu u sebi i onda mu je strgao taj nekakvi stroj. Mu je strgao. Jer je čarobnjak zločest, a Kreš dobar. A Kreš je skočio kroz prozor i ode.

Analizom ove priče utvrđujemo da dječak nije potvrdio hipoteze H1 (priča će biti u realnom svijetu sa stvarnim likovima) i H3. Time su u potpunosti potvrđene hipoteze H2 i H4 jer je dijete radnju priče ispričalo u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima.

Roko, 6 godina

Nekada davno kad su Supermega Mario, Luigi, Žuta Gljiva izabrali mjesto u Kući strave sve su duhove uspjeli preskočiti. Izašli su, vidjeli su nekakvu zločestu biljku mesožderku. Želila ih je i njih pretvoriti, ali joj je samo potrgao stroj sa zubima. Taj stroj je imao zube. Onda su preskočili biljku mesožderku i onda su našli mjesto na gljivi i onda su došli do zločestog čarobnjaka. I onda su postali Mega i pucali su ledene vatre i onda je taj čarobnjak umro, pa su onda tebe spasili. Onda su te odveli u vrtić. I tako su te spasili.

Analizom ove priče možemo zaključiti da je hipoteza H1 djelomično potvrđena; dječak kao stvarnog lika u priči stavlja studenticu. Hipoteza H3 nije potvrđena jer dječak nije stavio sebe kao lika u priči. Hipoteze H2 i H4 su potvrđene. Dječak radnju priče smješta u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima.

Leonard, 5 godina

Išli su valovi na sve strane i potonuo je brod. I onda su plivali i plivali na ostrvo. Tamo su vidjeli tigrove i lavove. Onda su otišli na drugo ostrvo. Napravili su sjekire i onda su sjekirali palme i onda su tak napravili brod i imali su nekakvu staru deku i napravili su brod i onda su otplivali na ostrvo i tamo su preživjeli. Vidli su puno puno golubova. Onda su golubovi se pokakali na glave. I onda su sterali golubove nek odu tam di su oni bili s lavovima. I lavovi su ih pojeli. Tamo nisu ništ jeli samo su pili kokos. I onda je to sada kraj.

Analizom ove priče vidimo da ovaj dječak barata pojmovima poput ostrvo što druga djeca nisu znala što znači. Dječak je radnju smjestio i zamišljeni svijet s čarobnim likovima što potvrđuje hipoteze H2 i H4 (dijete nije lik u priči). Hipoteze H1 i H3 nisu potvrđene.

Bruno, 6 godina

Bilo jednom Crvenkapica i otišla je baki odnesti malo voća. I onda je naišao vuk. Onda je vuk rekel: „Daj meni to voće.“ Ona je rekla: „Ne, nosim baki.“ Onda je vuk otišo u kuću i onda je baku zatvorio u ormar i onda je obleko njezinu odjeću i onda je kucala Crvenkapica. I onda je rekla: „Bako, bako evo donela sam ti voće.“ I onda se dogodilo i onda je prolazio lovac. I onda je video da se nekađ dešava u kući. I onda je ušo u kuću i video da vuk leži. I onda su ubili vuka i onda je bilo sve dobro. Onda su mu u trbuh stavili kamenje. I onda su ga deli u

bunar. I kad se vuk probudio on je potonuo. Crvenkapica je onda otišla i lovec je otišao, a baka je pojela voće.

Analizom ove priče vidimo jasnu potvrdu hipoteza H2 i H4. Dječak je radnju priče smjestio u zamišljeni svijet s čarobnim likovima iz bajke. Time dječak nije potvrdio hipoteze H1 i H3.

Josip, 6 godina

Ja sam išao u šetnju i sreo sam Hulka. I rekao mi je: „Bok, mali dječaku.“ „Bok, Hulke.“ Onda smo Hulk i ja išli na sladoled u dućan. I onda u kuću i pojeli sladoled. I onda smo se igrali. Igrali smo se skrivača i Hulk je bio bolji u skrivanju. Sakrio se ispod kreveta i nisam ga uopće mogao naći, a ja sam se sakrio iza vrata u kupatoni. Otišli smo u Zagreb. Hulk me je uzeo i skočio i tamo smo posmatrali ptice u parku. Rode smo posmatrali. Onda smo otišli spavati.

Analizom ove priče možemo utvrditi potvrdu hipoteza H1 i H3; dječak je radnju priče ispričao u realnom vremenu sa dječakom kao likom u priči. Hipoteza H2 je djelomično potvrđena jer dječak u priči spominje čarobnog lika iz bajke odnosno Hulka. Hipoteza H4 nije potvrđena.

Katja, 6 godina

Jednom davno živjela je jedna djevojčica. Bila je jako tužna i nije znala šta bi i onda je ugledala jednu djevojčicu sa mamom. I onda ju je ta djevojčica vidla i pozdravila ju je i pitala jel želimo biti prijateljice. Zvale su se Sara i Lara. I onda je došla još jedna djevojčica i htjela je biti skupa s njima prijateljica. I onda su one rekle: „Možeš biti prijateljica.“ I tako su se sve zajedno lijepo igrale. A tužna djevojčica nije više bila tužna nego je bila sretna zato kad je imala dvije prijateljice i ova mama je odlučila biti njihova mama. I onda su one bile sestre. I onda su se zamaskirale u princeze. Onda su htjele stalno šetati i se zajedno igrati. Voljele su se igrati s Elzom i Anom. Voljele su zajedno jesti i voljele su zajedno trčati. I živjele su zajedno u stanu.

Analizom ove priče možemo utvrditi da su hipoteze H1 i H2 djelomično potvrđene. Radnja ove priče odvija se u zamišljenom svijetu no sa stvarnim likovima. Hipoteza H4 je potvrđena time što djevojčica nije sebe stavila kao lik priče zbog toga hipoteza H3 nije potvrđena.

Vita, 5 godina

Jednom davno princeza Iris je bila u svom dvorcu, a cvijeće je bilo vani. I onda dok je izašla van nije bilo cvijeća i bila je tužna. I onda je sreća drugu princezu Tonku. Iris je i dalje brinulo cvijeće dok je ona za to vrijeme cvijeće tražila novo cvijeće je raslo. I onda dok je došla doma onda je vidla lijepo cvijeće. I bila je jako vesela.

Analizom ove priče jasno je vidljivo da je djevojčica u potpunosti potvrdila hipotezu H2 jer je radnja priče u zamišljenom vremenu s čarobnim likovima iz bajke. Time nije potvrdila hipotezu H1. Hipoteza H4 je potvrđena jer djevojčica nije navela sebe kako lik u priči. Hipoteza H3 nije potvrđena.

Janko, 5 godina

Jednom davno jedan mali pesek Benči se igrao vani i onda je on zalutao i nije znao di je njegova kuća. Onda je otišao u jednu tvornicu i nije znao gdi je. I onda je pokušao se ići van kroz vrata i uspio je. I onda si je našao kuću i onda su se igrali svi njegovi prijatelji. I onda su se igrali dva dana kad su bili sretni. I onda su se oni zabavljali i igrali dva dana i on je išao spat sa svojim prijateljima. I onda su se probudili i onda je vidio da nema njegovih prijatelja. Al to je sanjao i onda su njegovi prijatelji došli unutra i bili uz njega i zvali su ga da se probudi zato kaj je sanjao nekaj ružno. On je rekao: „Hvala prijatelji što ste me probudili.“ Igrali su se i napapali. Igrali su se lovice i Benči je pobijedio. Najviše su se igrali u njegovoj kući. Išli su oni kod svojeg prijatelja najdražeg. Ben. On živi 2 metra dalje. Tam su se igrali lovice, skrivača i trampolina su skakali. Išli su doma i onda su zaboravili svoju torbu i onda su išli nazad se vraćali po torbu i onda su išli doma. I onda su se oni igrali po cijeli dan. Čiča miča gotova je priča.

Analizom ove priče utvrđujemo da radnja priče nije u realnom svijetu sa stvarnim likovima te dijete nije lik ove priče. Time nisu potvrđene hipoteze H1 i H3. Hipoteze H2 i H4 jesu potvrđene jer se radnja odvija u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke te dijete nije lik u ovoj priči.

Ester, 6 godina

Jednom davno živjela je koka, imala je piliće male. Koka Ema i imala je male piliće. Kad je pala noć onda je bila pospana. Onda je zaspala i onda se je vuk probudio i otpuhao

kućicu mislim kokošinjac. Četiri puta i dva puta i onda je ispuhao kućicu, pa se prišuljao i uzeo jaja. I onda kad je bilo jutro i koka se probudila i brinula se gdje su njezina jaja. A znala je da je vuk bio tu jer je vidla otiska šape, ali je onda vuk zaspal blizu velikog stabla. Koka je uzela kamenje izvadila svoje piliće iz trbuha i napunila ga z kamenima. I onda kad se vuk probudio on je išo piti vodu i pao je u močvaru. Koka i piliću su živjeli sretno i zauvijek i još su našli svoju kućicu. A kućicu su novu izgradili. A pomagal im je lovac. Bilo ih je šest lovaca i naručili su kućicu. Koka je nazvala šest lovaca i rekla da im treba kućica i onda su lovci to naručili u Plodinama. Ali nisu oni doveli kućicu nego šef iz Plodina. Ta kućica je imala vlakića okolo, imala je cvjetove po kući i bila je boje crvene. Imala je vrt. Koka Ema se iznenadila i rekla je: „Hvala vam lovci i gospodari.“ I gospodari su pomagali. Zvali su se Filip, Marko i Filip i oni su bratovi. Koka je onda ušla unutra, opala je noć, a onda su i drugi ušli unutra. Onda se koka pokakala i onda oni nisu mogli spavati. Onda su izašli iz kućice i kad je lovac vidio pokakala mu je malo jaknu. Ali je rekao da bude oprao. I onda je kraj priče.

Analizom ove priče vidljivo je da je djevojčica potvrdila hipotezu H2; radnja ove priče se događa u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima. Time hipoteze H1 i H3 nisu potvrđene. Hipoteza H4 je potvrđena jer djevojčica nije stavila sebe kao lik u priči.

Petar, 5 godina

Jednom davno živela su tri praseta koji nisu znali di je njihov dom. Onda su išli u šumu tražiti drva, cigla. I onda su napravili svoje kuće. Prva kuća je bila kuća od slame. Druga kuća je bila od drveta, a druga je bila od cigla. I onda jedne noći je došao vuk i prvu kuću je bila od slame. I puhao je i puhao i srušio ovu kuću prvu. I onda je reko drugi prašćić: „Odi u moju!“ I onda je puhao i puhao i zrušio kuću. I onda je stariji brat reko: „Ođite u moju. Ova je čvršća od vaših.“ I vuk je puhao i puhao i nije uspio. I nije mogao puhati i onda je popeo se na planinu i vidio da ima kućica dimnjaka. Al prašćići su bili pametni i naložili su mu vatru i onda je vuk penjao se po ljestvama koje je sagradio u šumi i onda si je spekel. A prašćići su bili sretni do kraja života. A vuk je onda otišao daleko od tih prašćića i gotovo je.

Analizom ove priče možemo utvrditi da hipoteze H1 (radnja priče će biti u realnom svijetu sa stvarnim likovima) i H3 (dijete će staviti sebe kao lik u priči) nisu potvrđene. Radnja priče se odvija u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima što potvrđuje hipoteze H2 i H4.

Jakov, 6 godina

Ja, Hulk, Spiderman, Batman i Batmanica su nekam išli. Ne znam, nekam su me odveli i onda dok smo došli tam vidjeli smo neku pećinu i ušli smo u tu pećinu. I našli smo dijamante i kamenje neko. Onda je Batmanica poletela i Batman i našli su helikoptera dolje. I onda smo došli do tog helikoptera i našli smo u njemu tri stražara. Stražari su bili mrtvi. Onda su opet poleteli Batman i Batmanica i nešt su istražili, a ja, Hulk i Spiderman smo išli nešt istraživat. Tražili smo kaj ima u toj šumi dok je bil mrak u toj šumi mi smo tam prespavali. I sutra smo čuli neki zvuk. To je zvuk od Kapetana Amerike. I došel je do nas i ispričal nam kaj ima sve u toj šumi. Rekel je da su ga napali neke vrane. Zločeste vrane. To nam je ispričal. I onda su uzeli Kapetana Ameriku i odvezli u kuću čarobnjaka zločestog. I onda je Kapetan Amerika pogodio sa štitom čarobnjaka tog zločestog i oduzeo je moći. I onda je pobegao Kapetan Amerika i videl je nešt zeleno i mislil je da je to Hulk. I došel je i to nam je ispričal. Ti si bila s Batmanom istraživala si. Letela si. Imala si ljubičasti kostim i masku. Ti i Batman ste poletjeli, a Spiderman je sa mrežom otišao i Hulk i ja. I sutra smo se igrali u parku svi, lovice i ti si pobijedila. Nije te mogel uhvatiti opće Batman. Batman je lovio, a mi smo bežali. Samo je ulovio mene, Hulka i Spidermana, tebe nije. I to je to.

Analizom ove priče možemo zaključiti da je dječak potvrdio hipoteze H2 i H3. Radnja se odvija u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke te dječakom kao likom u priči. Hipoteza H1 je djelomično potvrđena jer dječak navodi studenticu kao lik u priči. Hipoteza H4 nije potvrđena.

Borna, 6 godina

Ja, Jakov i Hulk smo išli na sladoled. Pojeli smo sladoleda, pa smo išli doma. I onda smo se igrali skrivača. Hulk je pobijedio prvi, a Jakov je zadnji, a ja sam izgubio. Onda smo išli spavati i onda smo sutra išli šumom nekom i vidli bunara. Onda smo u tem bunaru vidli da neko potonuo jedan čovjek. Onda smo zvali hitnu, pa ga je onda hitna vozila. Vuk je to bio, ali čovjek vuk. Vukodlak! I onda je hitna pozvala policiju i onda ga je odvela u zatvor. Zato jer nas je prevaril jer nije bio čovjek nego vuk. To je bil kostim vuka. I onda je bil u zatvoru i onda izašao iz zatvora. I onda je on zaspa i probušili su mu trbuha i deli kamenje. Zato jer je bil zločest i u zatvoru je sve potrgo. Krevete je potrgo. I onda dok je izašao deli su mu kamenje, on je spavao i onda su ga deli u reku i onda je plivao u reku na brodu. I onda je došlo do velikog spuštanja, onda se zbudio i onda je video da se bude jako spuštao brzo. Onda spuštao se brzo i

okrenuo mu se brod i potonuo je u jako veliku reku. A mi smo bili doma i jeli sladoled. I onda smo išli u park i onda smo se igrali.

Analizom ove priče utvrđujemo da je hipoteza H1 djelomično potvrđena. Dječak u svojoj priči spominje stvarnu osobu, svog prijatelja Jakova. Hipoteze H2 i H3 su potvrđene; dječak radnju priče stavlja u zamišljeni svijet s čarobnim likovima iz bajke i sebe samog kao lika te priče. Time hipoteza H4 nije potvrđena.

Teo, 5 godina

Jedanput je jedna riba je imala jako lijepe ljuske i to se svima ribicama sviđalo. Sve su je molile ribice da im da te ljuske po jednu, a ta riba im nije htjela dati. I onda je otišla kod jedne hobotnice tamne i onda joj je ona rekla: „Možeš dati svima ribicama ljuske.“ I ona je hobotnici rekla da neće i da oće imati te ljuske svoje. I onda su se razgovarali o ljuskama njezinima. I onda je htjela otići u drugi svijet i onda se predomislila. I onda se je tri dana vraćala i dok je došla predomišljala se i onda su se svi zajedno igrali i dala im je ljuske i onda su svake ribice imale po jednu. I dok toj ribi nije ostala jedna ljuska. Onda su bile sretne sve ribice.

Analizom ove priče hipoteze H2 i H4 su potvrđene. Radnja priče je smještena u zamišljeni svijet s čarobnim likovima iz bajke bez djeteta kao lika u priči. Time dječak nije potvrdio hipoteze H1; radnja će biti u realnom svijetu sa stvarnim likovima i hipotezu H3; dijete će staviti sebe kao lik u priči.

Lea, 6 godina

Ovo je priča o kokoši koje je imala pet jaja. I po noći su bile zvijezde i onda je došo lovac i pogledao jaja i rekao da su super. Onda mu je kokoš dala pet kuna i onda su skupljali novce za najnoviju kuću di bude imala piliće. I pilići su se izlegli i onda je napravila kokoš kućicu. I onda je došla noć i pilići su prvi put zaspali u svojim krevetima. I idući da su se igrali lovice i mama je kuhala kukuruz. Oni su jeli kukuruza i onda je opet pala noć, pa su navečer išli jesti večeru. I onda kraj.

Analizom ove priče zaključujemo da hipoteze H1 i H3 nisu potvrđene jer priča nije ispričana u realnom svijetu sa stvarnim osobama i dijete nije stavilo sebe kao lik priče. Stoga je

potvrđena hipoteza H2, priča je ispričana u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke. Hipoteza H4 je potvrđena, djevojčica nije stavila sebe kao lika u priči.

Karlo, 6 godina

Jednom davno dvije ptičice male su se igrale. I onda odjedanput došao je prašišmiš. One su odbježale kod svoje mame i onda su one rekle: „Tamo je šišmiš!“ I onda je njihov tata sredio šišmiša. Uzeo je jedno pero i škakljao ga je i onda je on otišao. Otišao je, zabunio se je i otišao je u blato. I onda su bili sretni jer nije šišmiš više bio kod njih. I onda su oni brali za mamu cvjetice i onda se sto milijun šišmiša pretvorilo tu. Oni su bježali brži i onda su oni bili heroji, a nisu to ni znali. I onda su im stavili zamku da oni se sudariju. Da oni opadnu u rupu gdje oni ne voliju rupu. Onda su se oni igrali po svaki dan i čiča miča gotova je priča.

Analizom ove priče možemo utvrditi da nisu potvrđene hipoteze H1 i H3 jer radnja priče odvija se u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke što potvrđuje hipotezu H2. Hipoteza H4 je potvrđena jer dječak nije stavio sebe kao lik u priči.

Mia, 6 godina

Živjela jednom davno jedna princeza Bela. Ona je putovala z avionom svojoj baki, a njezina baka je pričala ruskinji. A ona nije znala kad je još bila mala. A mama i tata su njezini znali kad oni su porasli već. A ona se samo igrala i nije pričala kad ne zna ruski. I mama i tata su išli s avionom jer je ona bila mala. I vidjeli su onda mačku i onda je došao, naletio pesek i pojeo je tu macu. I onda su išli zakopati na groblje. I došla je jedna velika princeza i onda je tu macu iskopala i uzela ju k sebi i dala joj lijeka i onda se ona probudila i svi su išli na igralište i sve je bilo dobro. Ljuljali su se, imala je puno ljuljačkov.

Analizom ove priče potvrđena je hipoteza H2; djevojčica radnju priče stavlja u zamišljeni svijet s čarobnim likovima iz bajke. Time hipoteza H1 nije potvrđena. Djevojčica je potvrdila hipotezu H4 ne stavljajući sebe kao lik u priči pri čemu hipoteza H3 nije potvrđena.

Larisa, 5 godina

Bio jednom jedan mali zec. Zeko Tomislav. I on se je penjao na drvo zato kad on kupi češere i kupi grožđe. I on to kupi za djecu. Onda su djeca vikala: „Ne, zeko!“ I da to više nikad ne radi. Zato kad je samo poklanjao djeci kad oću, a oni sada neću. Zato kad im je koka Mama već poklonila cvijeće i jaje. Onda je otišao zeko dalje u šumu brati jagode za njega. Ali njegova djevojka pozdravila u šumi. Lorena i ja. Ona je bila zec, a ja sam bila koka. Onda smo mu rekli kak je lepi.

Analizom ove priče zaključili smo da hipoteza H1 nije potvrđena, priča nije ispričana u realnom svijetu. Time hipoteza H4 također nije potvrđena, a hipoteza H3 je potvrđena jer je djevojčica stavila sebe kao lik u priči. Hipoteza H2 je potvrđena jer je djevojčičina priča u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke.

Vida, 6 godina

Jedanput je bila jedna koka koje se zvala Tea. Davala je djeci jaja i onda je ta koka štela je još davat jaja, a nije imala više, imala je piliće. Pilići moraju učiti slova da idu u prvu školu. Mama ih je učila. Mama nije imala vremena da djeci donese jaja. I onda su djeca vikala: „Donesi mi jaja! Donesi, moja mama više nema.“ I to koka je čula i to iz prodavnice i ona nije imala vremena. Abecedu ih je učila. Djeca su počela da vikaju još glasnije: „Donesi mi jaja“ A ta koka je najjače zakukurikala: „Ne mogu!“ I onda je ta koka znala šta djeca oću. I onda su pilići narasli i onda je ta koka mogla njima donesti jaja. A pilićima je bilo neugodno u školi. Zato što su htjeli biti samo doma da si smisle kak da budu smanjeni i onda su znali kak se uči. I opet su rekli da im je neugodno. I treći put. I četvrti. I onda im je mama rekla: „Morate učiti brže to malo slovo.“ A onda su pilići rekli da su naučili već slova. Onda su djeca rekla: „Morate pilići učiti slova da narastete još više.“ Onda su narasli još više i onda je cijeli grad puko. Zato što su još više narasli. I onda su hodali i onda su djeca hodala šumom i pilići i onda su djeca pogledala gore i zatim su znala zašto koka nije mogla da im donese jaja. Papali su ljubenicu i malo se smanjili. I onda dok su pojeli mrkvu su onda su narasli više i onda dok su opet papali ljubenicu onda su narasli još manje i onda su rekli pilići: „Pa kakvo je vreme! Nikak da pojedem jednu ljubenicu.“ I onda su se smanjili i onda su našli na jednog zeku. Zval se je Teo. I papao je mrkvu i u šetnji i po noći i po danu i rekel je da će navek papati mrkvu čim ne naraste. I onda je našel na putu jaje i rekel je da je jedaput našel na djevojčicu i sad se setil da nije mogel popapati mrkve. I onda je našel mrkvu jednu otrovnu, a vještica ju je začarala da je otrovna i onda je taj

zec umrl i rekel je doktor da mora najviše papati onda bude bil živ. I onda je našel na rozu kuću i rekel je: „Kako je divna! Mogel bi se u nju zgrijat. Vani je snijeg, zima je, puše vjetar.“ I rekel je: „Idem brže u nju da se zgrijem.“ I ta kuća je odletela visoko do aviona. I zec onda nije imal ni mamu ni tatu ni nikakve kuće. I onda je srel na jednu kolibu i ta koliba je isto odletela! I sve kuće su odletele. I onda je počel padati sneg i bilo mu je vruće. Vlekel je pelezu i rekel je: „Mogu si malo puvati.“ I čiča miča gotova je priča.

Analizom ove priče možemo utvrditi da je hipoteza H2 potvrđena jer se radnja ove priče odvija u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke. Hipoteza H1 je djelomično potvrđena jer djevojčica spominje stvarne likove poput djevojčice i doktora. Hipoteza H3 nije potvrđena, a hipoteza H4 je potvrđena.

Marin, 5 godina

Bio jednom jedan Spužva Bob zvao se je Malonc. Onda su išli jedan prijatelju od njega u šetnju i onda su naišli na jednog Spužva Boba sa maskarom i tetovažama. I jedna cura je došla i zaljubila se u njega. A taj s tetovažom se zove Marin, a djevojčica Ivana. I onda su naišli na jednog Spužva Boba koji se zvao Almin. I onda su otišli zajedno svi u šetnju se prošetat. Onda su išli u dućan neka kupiti. Povrće, onda su bili veliki do neba i do svemira. Došli su u dućan. Kupili su krumpire i mrkve i jeli su i jeli su i jeli su i narasli su do svemira. I onda dok su smanjili se onda su se igrali s nogometnom loptom. Onda su išli jest i onda su bili debeli i debeli i debeli i debeli ovak. Onda su svi poginili. I čiča miča i gotova je priča.

Analizom ove priče hipoteza H2 je u potpunosti potvrđena, dok hipoteza H1 je djelomično potvrđena (dječak je stavio stvarne likove kao likove priče). Time je i hipoteza H3 potvrđena jer je dječak stavio sebe kao lik priče. Hipoteza H4 nije potvrđena.

5. RASPRAVA

Cilj ovog istraživanja je bio utvrditi potiče li se djecu na slobodno pripovijedanje te u kojoj je mjeri zastupljeno poticanje djece da izmisle vlastitu priču. U istraživanju je sudjelovalo tridesetero djece u dobi od 5 do 6 godina.

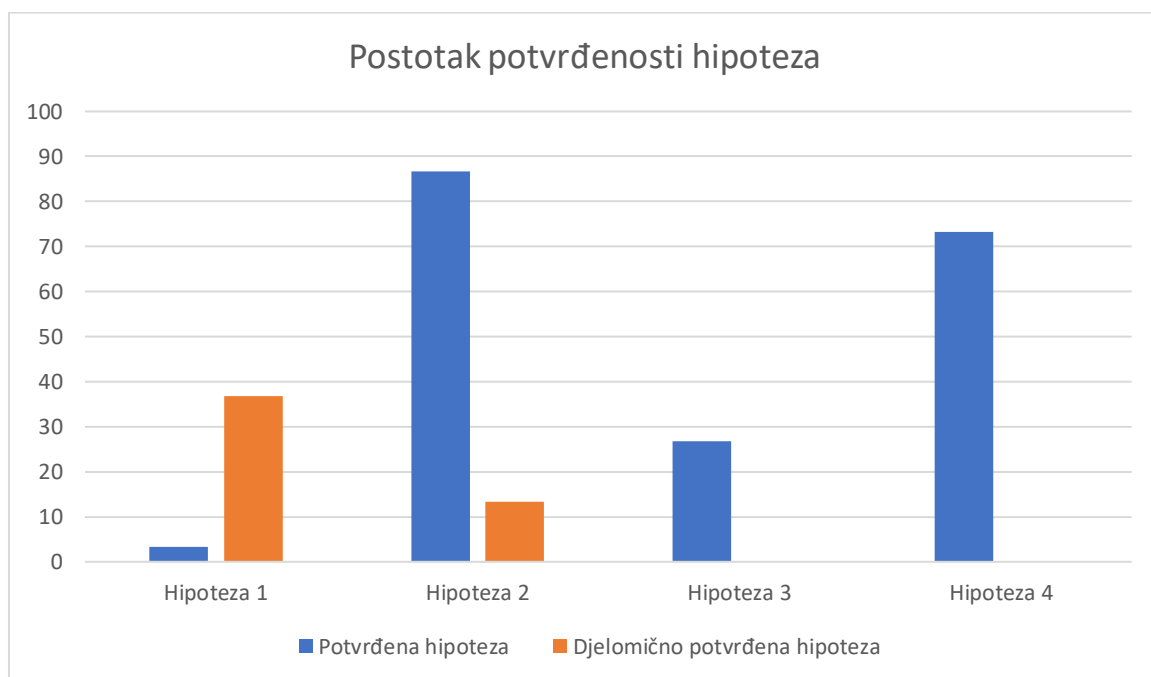
Tijekom analize priča hipotezu H1 je u potpunosti potvrdilo jedno dijete (Josip) od njih trideset, dok je jedanaestero djece djelomično potvrdilo hipotezu svojim pričama (Mihovil, Dominic, Hana, Helena, Jan, Roko, Katja, Jakov, Borna, Vida i Marin). Možemo zaključiti da hipoteza H1 nije u većini potvrđena i da u ovim odgojnim skupinama ne postoji tendencija pričanja priča u realnom svijetu sa stvarnim likovima. Taj zaključak možemo pripisati činjenici da djeca nemaju naviku pričati takve vrste priča jer su naučena da priče počinju sa Bio/bila jednom davno...

Analizirajući radove prema hipotezi H2 (radnja priče bit će u zamišljenom svijetu s čarobnim likovima iz bajke) utvrdili smo da je njih dvadeset i šestero u potpunosti potvrdilo hipotezu (Nika, Franka, Vito, Lana, Dorian, Hana, Helena, Sara, Luka, Roko, Leonard, Bruno, Josip, Vita, Janko, Ester, Petar, Jakov, Borna, Teo, Lea, Karlo, Mia, Larisa, Vida i Marin). Četvero djece je djelomično potvrdilo hipotezu H2 (Mihovil, Dominic, Jan, Katja). Potvrđenost ove hipoteze je 86%. S obzirom na iskustvo stečeno u praksi, potvrdili smo ovu hipotezu zato što djeca od malih nogu slušaju o pričama u kojima se nalaze čarobni likovi. Većina dječjih priča u vrtićima potaknuta je slikovnim materijalima prema kojima djeca pripovijedaju priče.

Hipotezu H3 bilo je najzanimljivije analizirati. Djeca su bila oduševljena što su pričala priče, ali najveće oduševljenje je bilo kada bi djeca sebe stavila kao lik priče. Tako je njih osmero potvrdilo hipotezu H3 smjestivši sebe kao lika iz priče (Dominic, Dorian, Jan, Josip, Jakov, Borna, Larisa, Marin).

Priče u kojima dijete nije lik iz priče potvrdilo je dvadeset i dvoje djece (Nika, Franka, Vito, Lana, Mihovil, Hana, Helena, Sara, Luka, Roko, Leonard, Bruno, Katja, Vita, Janko, Ester, Petar, Teo, Lea, Karlo, Mia i Vida). Time dolazimo do visoke potvrđenosti hipoteze H4. Ovako visoke rezultate možemo pripisati tome da djeci nije uobičajeno da stavljaju sebe u priče već da izmisle bajkovite likove.

Tablica 1.

6. ZAKLJUČAK

Nakon provedenog istraživanja čiji je cilj bio utvrditi potiče li se djecu na slobodno pripovijedanje te u kojoj je mjeri zastupljeno poticanje djece da izmisle vlastitu priču, možemo zaključiti da su rezultati zadovoljili naša očekivanja. Svako dijete je izmislilo svoju priču. Očekivana pretpostavka da će dijete priču smjestiti u zamišljeni svijet s čarobnim likovima je potvrđena u najvećoj mjeri. Djeca od malih nogu imaju naviku da priča počinje rečenicom „Bio/la jednom davno...“ što se kasnije može reflektirati u njihovom prepričavanju ili pripovijedanju vlastitih priča. Pretpostavka da će dijete priču ispričati u realnom vremenu sa stvarnim likovima je djelomično potvrđena. S obzirom na to da djeca nisu naviknuta pričati priče u realnom vremenu i uvrstiti stvarne likove u svoje priče možemo reći da su rezultati istraživanja ove pretpostavke opravdani. Najmanje je potvrđena pretpostavka da će dijete staviti sebe kao lik priče. Sama tema ovog istraživanja je vrlo zanimljiva jer je istraživanje zahtijevalo promatranje dječjih reakcija kada bi pričala priče i bila iznenađena kuda ih je njihova mašta i kreativnost odvela.

Dolazimo do zaključka da odgojiteljice iz dječjih vrtića „Potočnica“ i „Čarobna šuma“ zaista potiču djecu na slobodno pripovijedanje te da djeca uživaju u pričanju priča. Odgojiteljice se trude i posjeduju sva znanja kako bi poticala djecu da se slobodno izražavaju putem priča. Provedeci vrijeme s djecom opažena su samo radosna lica, što bi se trebalo iskoristiti kao daljnji poticaj za provođenje što većeg broja aktivnosti i istraživanja slobodnog pripovijedanja djece predškolske dobi.

LITERATURA

1. Cassady, M. (1992) *The Art of Storytelling: Creative Ideas for Preparation and Performance*. United States of America: Meriwether Publishing Ltd.
2. Cindrić, I. (2014) Povratak pričanju priča;
https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=195698
(preuzeto 5.9.2021.)
3. Federation for European Storytelling. (2019) What is Storytelling? FEST; <https://fest-network.eu/about-storytelling/> (preuzeto 5.9.2021.)
4. Kunić, I., (1991) *Kultura dječjeg govornog i scenskog stvaralaštva: iz prakse za praksu*, Zagreb: Školska knjiga
5. Marković, J. (2012) *Pričanja o djetinjstvu: život priča u svakodnevnoj komunikaciji*, Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku
6. Matijević, K. (2019) *Progovorimo lako - pokaži mi kako!*, Zagreb: Planet Zoe
7. Mellon, N. (2000). *Storytelling with Children*. Gloucestershire, Hawthorn Press
8. Moyeda IX, G. G. (2006) Implementing a musical program to promote preschool children's vocabulary development. *Early Childhood Research and Practice*
9. Ott Franolić, M. (2017) Čitajte djeci - kvalitetne slikovnice svaki dan;
<https://mvinfo.hr/clanak/citajte-djeci-kvalitetne-slikovnice-svaki-dan>
(preuzeto 5.9.2021.)
10. Pavličević – Franić, D. (2005) *Komunikacijom do gramatike*, Zagreb: Alfa d.d.
11. Perrow, S. (2010) *Bajke i priče za laku noć - Terapeutske priče za djecu*, Zagreb: Ostvarenje
12. Sosa, J. (2016). Kako se razvija dječja mašta?, *Osmijeh*, 1(2), 4-5
13. Storytelling Centre (2018) *The power of storytelling*. [Brošura]
14. Velički, V. (2013) *Pričanje priča - stvaranje priča: Povratak izgubljenom govoru*, Zagreb: Alfa
15. Visinko, K. (2005) *Dječja priča – povijest, teorija i recepcija i interpretacija*, Školska knjiga: Zagreb

Popis tablice

Tablica 1. Postotak potvrđenosti hipoteza

Izjava o izvornosti završnog rada

Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istog nisam koristila drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

(vlastoručni potpis studenta)